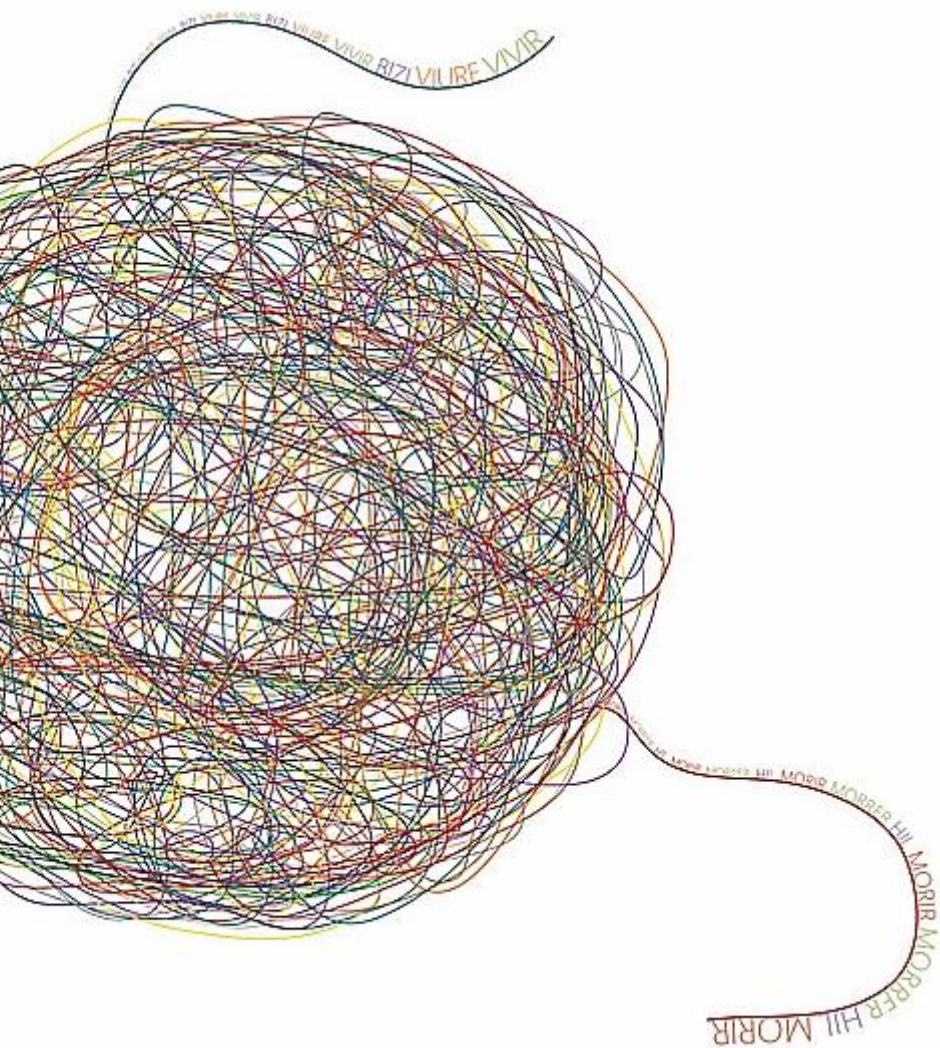

DMD-DHE EUSKADI MEMORIA

2019

dmddhe
DERECHO A MORIR DIGNAMENTE
DUINTASUNEZ HILTZEKO ESKUBIDEA
E U S K A D I

Edukia.

1	DMD-DHE EUSKADI ELKARTEA.	2
1.1	ZUZENDARITZA-BATZORDEA.	2
1.2	ELKARTEAREN HELBURUAK ETA JARDUERAK.	2
1.3	BAZKIDE KOPURUA.	3
2	ELKARTEAREN JARDUERA 2019AN.	4
2.1	EKINTZA POLITIKOA.	4
2.2	HEZKUNTZA- ETA HEDAPEN-EKINTZA.	5
2.2.1	Eztabaida-solasaldiak.	5
2.2.2	Zineforuma.	6
2.2.3	Heriotza Duinaren Nazioarteko Eguna.	7
2.2.4	Agerpena Komunikabideetan (prentsa, irratia eta telebista).	7
2.2.5	Informazioaren banaketa.	9
2.3	ELKARTEGINTZA.	9
2.3.1	Batzordearen bilerak, batzarrak eta lan bilerak maila autonomikoan eta federalean.	9
2.3.2	Lurralde taldeetako bazkideen bilerak.	9
2.3.3	Arreta pertsonalizatua.	10
2.3.4	Bestelako jarduerak.	10
3	2019KO TXOSTEN EKONOMIKOA.	11
3.1	2019KO KONTABILITATE BALANTZEA.	11
3.2	2020RAKO AURREKONTUA.	13
3.3	EKIPAMENDUAREN ETA MATERIALAREN INBENTARIOA.	14

1 DMD-DHE Euskadi elkarteak.

DMD-DHE Euskadi (NIF-G20769659) irabazi asmorik gabeko erakundea da, eta, Euskal Autonomia Erkidegoan, pertsona orok bere bizitza amaitzeko unea eta modua askatasunez eta legez erabakitzeko duen eskubidea defendatzen du, batez ere narriadura itzulezina eta sufrimendu jasanezina duenean.

2001/10/27an sortu zen, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Elkartearen Erregistro Orokorrean inskribatu zen 2002/02/19an (erregistro-zenbakia: AS/G/09652/2002). Hiru Lurralde Historikoetako bazkideek osatzen dute.

Era berean, DMD-DHE Euskadi estatu mailako egitura federal baten parte da, eta, beste talde autonomiko batzuekin batera, DMD Elkarte Federala (AFDMD), 1984an sortua (G78599578 NIFa du) eta Elkartearen Erregistro Nazionalean 57889 zenbakiarekin inskribatua dago.

1.1 Zuzendaritza-Batzordea.

2019/12/31n, 2019/05/18ko Batzar Arruntean hartutako erabakiekin bat etorriz, DMD-DHE Euskadiko Zuzendaritza Batzordea kide hauek osatzen zuten:

- Batzordeburua, Concha Castells Carrillo (Bizkaia).
- Lehendakariordea, Iñaki Olaizola Eizagirre (Gipuzkoa).
- Idazkaria, Cristina Valverde Ibáñez (Araba).
- Diruzaina, Teresa G. del Valle Irala (Bizkaia).
- Batzordekideak:
 - Marta Barandiaran Forcada (Gipuzkoa).
 - Arantza Garaialde Maiztegi (Gipuzkoa).
 - Juantxo Domínguez López (Gipuzkoa).
 - Rafael Sal Fernández (Bizkaia).
 - Julen Goñi Salvador (Bizkaia).
 - Esperanza Urreta Espín (Araba).
 - Mario Unamuno Plazaola (Araba).
 - Carlos Burón Herrera (Araba).

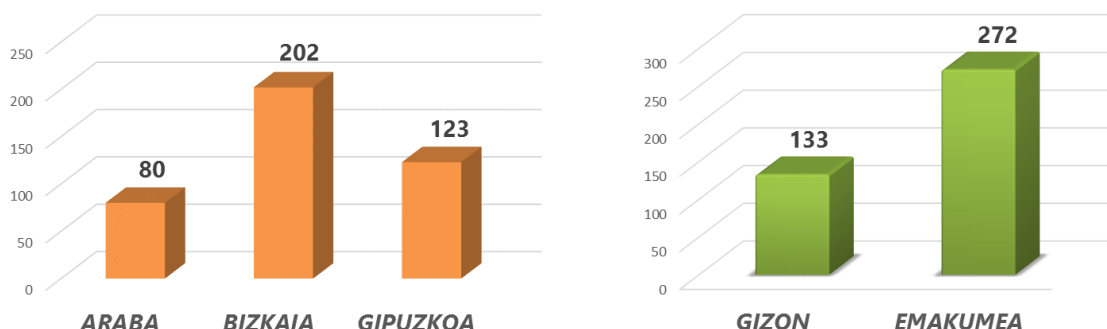
1.2 Elkartearen helburuak eta jarduerak.

- Ekintza politikoa. Alderdi politikoekin eta erakunde publikoekin harremanetan jartzea, Eutanasiako lege baten alde egin dezaten, heriotzaren kalitateari buruzko adierazleak zehaztu ditzaten eta bizitzaren amaieran dauden eskubideen ezagutza susta dezaten.
- Hezkuntza-ekintza. Bizitzaren azken fasean pertsonak dituen eskubideen berri ematea jendarteari, eta Aurretiazko Borondateen Dokumentuaren (ABD) ezagutza indartzea. Elkartearen filosofia zabaltzea eta eutanasiarako eskubidearen beharraz sentsibilizatzea.
- Elkartegintza. Bazkide kopurua handitzea. Barne-komunikazioa eta parte-hartzea hobetzea. Autonomia erkidegoan beste elkarte batzuekin elkarlanean aritzea. Kudeaketa eraginkorra, demokratikoa eta gardena egitea.

1.3 Bazkide kopurua.

2019/12/31n, DMD-DHE Euskadi elkarteak 405 bazkide eta 71 jarraitzaile zituen.

Grafiko hauetan ikus daiteke bazkideen banaketa, lurraldearen eta sexuaren arabera:

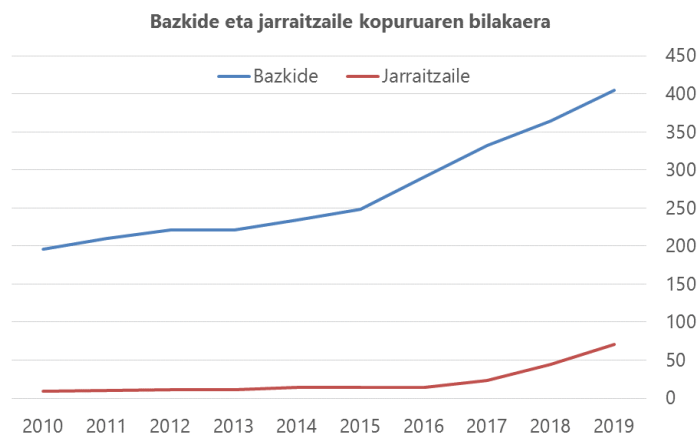
Bazkide eta bazkideen bilakaera ondokoa izan da 2019an:

	BAZKIDEAK		JARRAITZAILEAK
	ALTAK	BAJAK	ALTAK
ARABA	14	4	4
BIZKAIA	27	8	1
GIPUZKOA	19	7	11
GUZTIRA	60	19	27

Oharrak:

- Bazkide izateari utzi zioten pertsona batzuk jarraitzaile bihurtu dira (ez da zehazten).
- Jarraitzaileen bajak ez dira erregistratzen.

Ondoko grafikoan ikus daiteke bazkide eta jarraitzaile kopuruaren bilakaera 2010etik 2019ra:

2019. urtea alta gehien izan duen urtea izan da, bai bazkideei dagokienez (60 bazkide, 2016an 49 izan ziren), bai jarraitzaileei dagokienez (27 eta 2018an 21), DMD-DHE Euskadiren historia osoan; agian, Maribel Tellaetxe eta Mª José Carrascoren kasuek hedabideetan izan duten eraginagatik eta Elkarteak izan duen hedapen-jarduera handiagatik. Hala ere, baja gehien izan dituen urtea ere bada (19, 2018ko 9an).

Oro har, igoera garbia (41 bazkide, hau da, 2018arekiko ia %9 gehiago) azken urteetakoaren antzekoa izan da, aurreko grafikoan ikus daitekeen moduan.

2 Elkartearen jarduera 2019an.

2019. urtea positiboa izan da gizartea kontzientziazteko eta heriotzaren, norberaren bizitzaren eskuragarritasunaren, eutanasiaren eta, oro har, bizitzaren amaierako eskubideen inguruan eztabaidatzeko.

Hainbat gertaera garrantzitsu gertatu dira, hemen zein nazioartean, hedabideen eta publikoaren arreta erakarri dutenak:

- Maribel Tellaetxe familiaren SOSAmatxu kanpaina, hainbat aldiz saritu duten “La Promesa” dokumentalarekin osatua, eta Luis de Marcos familiarekin batera otsailean Kongresuan entregatu zituzten 300.000 sinadurak.
- M. José Carrascoren lagundutako suizidioaren ikus-entzunezko testigantza zirrargarria, Ángel Hernández senarraren laguntzarekin, eta Ángelen ondorengo auzipetzea genero-indarkeriaren arloko epaitegi batek aginduta.
- Marcos Ariel Hourmann doktorearen “Celebraré mi muerte” antzerki-lanaren aurkezpena. Espainian eutanasiagatik kondenatutako lehen medikua da.
- Vicent Lambertek kasua, Frantzia; 11 urte egoera begetatiboan eman ondoren eta zenbait prozesu judizialen ondoren, uztailean hil zen, bizirik mantentzen zuten tratamendua eta elikadura kendu ondoren.
- David Goodall 104 urteko zientzialari australiarraren kasua. Gaixotasun terminalik izan gabe, Suitzara joan behar izan zuen bizitza amaitzeko nahia bete ahal izateko. Han, maiatzean, lagundutako suizidioaren bidez hil zen.
- Marieke Vervoort txapeldun paralinpiko belgikarraren kasua. Urrian hil zen, 11 urte lehenago onartutako eutanasiaren bidez. Denbora horretan nazioarteko lehiaketetan parte hartu zuen eta sari garrantzitsuak lortu zituen.
- Konstituzio Auzitegiak Italian eman zuen epai historikoa, Marco Capporen aurkako epaiketaren ondorioz. Epaiak egoera jakin batzuetan lagundutako suizidioaren legezkotasuna onartu zuen, eta Parlamentuari lege bat garatzeko eskatu zion.
- Bitartean, estatu espainiarrean PSOEn eutanasiaren lege-proposamena tramitatzen ari zen parlamentuan, onartzeko behar zen babesak lortzeko aukera zuen lehena. Hala ere, urte osoan blokeatuta egon zen Kongresuko Mahaian PP, Ciudadanos eta Vox alderdien ekinagatik, mahaian nagusi baitziren.

Gertaera horien eta beste batzuen ondorioz, hedabideek (prentsa, irratia eta telebista) askotan eskatu izan dute DMD-DHE Euskadik parte har zezan artikuluetan eta programetan, modu horretan jendearen artean Elkartearen hobeto ezagutaraziz, baita heriotza duin eta borondatezkoari buruzko interesa eta informazioa zabalduz ere.

Horrek guztiak lagundu du Elkarteak berak antolatutako ekitaldietara (beti publikoak eta doakoak) joateko interesa areagotzen, kasu gehienetan jendetsuak izan baitira.

Ondoren urtean zehar egindako jarduerak.

2.1 Ekintza politikoa.

1. Urtarrilaren 24a, Araba. Foru Aldundiko Euskara, Kirol eta Kultura Batzordearen aurrean agertzea, Ignacio Aldecoa Kultur Aretoaren erabilera ukatzeagatik protesta egiteko, gure elkartearen hitzaldiak ez direla kultura-jarduerak interpretatzen oinarrituta. Parte-hartzaileak: Cristina Valverde, Esperanza Urreta eta Carlos Burón.
2. Martxoaren 13a. Arabako Batzar Nagusiek mozio bat onartu zuten eutanasia legeztatzea eta despenalizatzearen alde, non 6. puntuaren mozioan onartutakoa sustatzen duten elkarteek lokalak uzteko eskatzen baitzitzaizen Arabako Foru Aldundiari eta udalei lokalei. Apirilaren 4an, Erriberagoitiko Udalak (Araba) bat egin zuen Aldundiaren ekimenarekin.

3. Ekainaren 24a, Araba. Eusko Legebiltzarrari entzule gisa laguntzea EH-BILDUK eutanasia despenalizatzearen eta erregulatzearen aldeko mozioa aurkezten. Carlos Nieto, Carlos Burón eta Cristina Valverde bertaratu dira.

2.2 Hezkuntza- eta hedapen-ekintza.

2.2.1 Eztabaida-solasaldiak.

1. Gipuzkoa, otsailaren 19a. Eragin elkarteak antolatutako hitzaldia Donostiako Arrupe aretoan, "Borondatezko heriotza: Askatasuna edo Zuzenbidea", Iñaki Olaizola Eizagirrenen eskutik.
2. Araba, otsailaren 27a. "Pertsonen eskubideak bizitzaren amaieran" Erizaintza Eskolan, Concha Castells Carrilloren eskutik.
3. Araba, martxoaren 1a. "Heriotza duina eta arreta pertsonalizatua bizitzaren amaieran" prestakuntza-hitzaldia Egibide-Molinuevo zentroan. Delia Rodrigo eta Cristina Valverderen eskutik, "Mendekotasun-egoeran dauden pertsonentzako arreta" moduluko erdi mailako ikasleei zuzendua.
4. Araba, martxoaren 13a. "Heriotza bezain gizatiar" gaiari buruzko olerki-emanaldia Txagorritxu Adinekoen Zentroan, Poeta Gorrien Klubaren eskutik, eta gure elkartearen aurkezpena Delia Rodrigoren eskutik.
5. Gipuzkoa, martxoaren 20a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna eta aurretiazko borondateak" Bergarako Erretiratu eta Pentsiodunen Elkartean, Maribel G. del Valle Iralaren eskutik.
6. Araba, martxoaren 21a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina: Eutanasia, aringarriak, Aurretiazko Borondateen dokumentua...", Vital Fundazioko Luis de Ajuria aretoan, Socorro Lizarragaren eskutik. Cristina Valverdek aurkeztuta.'
7. Bizkaia, apirilaren 4a. Mahai-ingurua, Indautxuko Fe y Justicia jesuitek antolatuta, "Eutanasia eta medikoki lagundutako suizidioari buruz: eztabaida ireki da". Concha Castells Carrillok hartu du parte.
<https://derechooamorir.org/2019/05/06/coloquio-eutanasia-se-ha-abierto-debate/>
https://youtu.be/wy-wP5_y7b4
8. Araba, apirilaren 8a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina: eutanasia, zainketa aringarriak, Aurretiazko Borondateen dokumentua..." 3. Adinekoen Geletan. 55 urtetik goitikoentzat. Maribel del Valle Iralak emana, Bizkaiko DMD-DHE elkarteko kidea.
9. Bizkaia, apirilaren 10a. AFARIk antolatuta – Euskal kazetarien solasaldia, "Eutanasia eta lagundutako suizidioa: Zer puntutan gaude?". Concha Castells Carrillok hartu du parte.
10. Gipuzkoa, apirilaren 12a. Mahai-ingurua, Ankulegiren XXII. Biltzarrean, San Telmo museoan, gai honi buruz: "Dolua berehalakoa heriotzetan". "Antropologia heriotzaren aurrean" jardunaldiaren barruan. Hizlaria: Iñaki Olaizola Eizagirre.
11. Araba, maiatzaren 14a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina: eutanasia, zainketa aringarriak, Aurretiazko Borondateen Dokumentua...", Oiongo Ama Birjina Elkartearen lokaletan. Carlos Nieto, minaren tratamenduan aditua, psikosomatologia eta DMD-DHE Arabako bazkidea.
12. Gipuzkoa, maiatzaren 16a. "Nola jokatu heriotzaren aurrean" mahai-ingurua, San Telmo museoan antolatuta, "Heriotzaren aurrean" erakusketarekin lotutako jardueren barruan. Concha Castells Carrillo, Iñaki Olaizola Eizagirre eta Mabel Marijuan aritu dira.

13. Araba, maiatzaren 16a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina" Barrenkaleko auzo-elkartean (Gasteiz), Delia Rodrigoren eskutik.
14. Araba, urriaren 15a. "Heriotza bezain gizatiarra. Libreak amaierara arte" Hegoaldeko Gizarte Etxeko liburutegian. Aurkezpena Mario Unamunoren (Arabako bazkidea) eta Maribel del Valle Iralaren (Bizkaiko bazkidea) hitzaldia.
15. Gipuzkoa, urriaren 21a. Arrasaten Aurretiazko Borondateen Dokumentuari buruzko hitzaldia, Iñaki Olaizola Eizagirreren eskutik.
16. Araba, urriaren 22a. "Aurretiazko Borondateen Dokumentua oro har, eta sartu beharreko DMDren gomendioak, Ascudean elkartearen (Familia zaintzaileen eta mendekotasuna duten pertsonen elkartea) Hizlaria: Cristina Valverde, Teresa Cimarroren, Carlos Buronen eta Mª Ángeles Álvarez Arabako bazkidearen laguntzarekin.
17. Bizkaia, azaroaren 19a. "Borondatezko heriotza eta Aurretiazko Borondateen Dokumentua" Erandioko erretiratuaren elkartearen, Julen Goñi eta Elena Gonzálezen eskutik.
18. Gipuzkoa, azaroaren 27a. Mandalarak antolatutako hitzaldia, "Heriotza, hileta erritua eta dolua" gaiari buruzkoa, Tabacaleran (Donostia), Iñaki Olaizola Eizagirreren eskutik.
19. Gipuzkoa, azaroaren 27a. "Duintasunez hiltzeko eskubidea. Bizi-testamentua Soraluzeko Itxaropena erretiratuaren etxean, "Esperientziaren Gela"ren jardueren barruan. Marta Barandiaran eta Arantza Garaialderen eskutik.
20. Araba, azaroaren 29a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina: eutanasia, aringarriak, borondate aurreratuak" Urarteko (Araba) gizarte etxean. Inguruko herrietako jendea ere. Cristina Valverderen eskutik, Carlos Burón eta Marian Argujoren laguntzarekin.
21. Araba, abenduaren 2a. "Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna. Heriotza duina: eutanasia, aringarriak, borondate aurreratuak" Kuartangoko Udaletxeko Batzar Aretoan (Araba). Inguruko herrietako jendea ere. Cristina Valverderen eskutik, Marian Argujoren laguntzarekin.
22. Gipuzkoan, abenduaren 4an. EHUko Antropologia Fakultateak, DONOSTIAKO Campusak, antolatutako hitzaldia, "Heriotza, hileta-erritua eta lutoa: Ikuspegi antropologikoa". Iñaki Olaizola Eizagirreren eskutik.
23. Gipuzkoa, abenduaren 11a. Helduen Hitza elkarteak, Aieteko Jauregiak (Donostia) antolatutako hitzaldia, "Borondatezko heriotza: Aurretiazko Borondateak; Bizi Testamentua". Iñaki Olaizola Eizagirreren eskutik.
24. Gipuzkoa, abenduaren 17a. Helduen Hitza elkarteak, Ernst Lluch Anoetak (Donostia) antolatutako hitzaldia, "Borondatezko heriotza: Aurretiazko borondateak; Bizi Testamentua", Iñaki Olaizola Eizagirreren eskutik.

2.2.2 Zineforuma.

1. Araba, maiatzaren 28a. FICAE zinemaldiko film laburren emanaldia, "Bizitza amaierako erabakiak" gaiari buruzkoa, "Promise me", "24 H" eta "Non erortzen dira orriak" film laburren inguruan. Dendaraba zentroko B aretoan (Gasteiz), Carlos Nieto eta Cristina Valverderen eskutik.
2. Bizkaia, abenduaren 16a. "Truman" filmaren emanaldia. DMD-DHE Euskadik eta EHUko Esperientzia Gelak antolatua. Aurkezlea: Concha Castells Carrillo.'
3. Araba, abenduaren 18a. "La promesa: Bizitza eskubide bat da, ez betebeharra", eta, ondoren, Herritarren Europak (Fec) Gasteizko Aldabe gizarte-etxean antolatutako eztabaida. Aurkezlea: Concha Castells Carrillo, DMD-DHE Euskadiko lehendakaria.

Eztabaidan, gainera, Txema Lorente Maribel Tellaetxeren senarrak eta Isabel Salud Ezker Anitza-Izquierda Unidako koordinatzaile nagusiak hartu zuten parte.

2.2.3 Heriotza Duinaren Nazioarteko Eguna.

Azaroaren 9a, Gipuzkoa (Donostia).

11:00 IREKIERA. Elena Arrieta Yarza, DMD-DHE Euskadiko bazkidea.

11:15 MAHAI INGURUA:

Iñaki Olaizola Eizagirre, antropologoa: “Nahita hiltzea, ikuspegi antropologikoa”.

Javier Velasco Laiseca, DMDko lehendakaria: “Norberaren bizitzaren eskuragarritasuna, oraindik aitortu gabeko eskubidea”.

12:30 Proiekzioa, dokumentala: “Promesa”

Danel Aserrek, Maribel Tellaetxeren semeak, eta SOS Amatzuk aurkeztutako dokumentala.

13:15 CLOWNTERAPIA. Bazen behin Itziar-Pituxa eta Peio-Filipo taldea.

13:45 AMAIERA. Concha Castells Carrillo, DMD-DHE Euskadiko lehendakaria.

Moderatzailea: Arantza Garaialde Maiztegi.

2.2.4 Agerpena Komunikabideetan (prentsa, irratia eta telebista).

1. Irratia, urtarrilaren 18a. Radio 5ean, “Todo Noticias-Tarde” saioa, “Negarse a vivir sin recuerdos” gaiari buruzkoa, Maribel Tellaetxeren kasuari buruzkoa. Concha Castells Carrillok parte hartuko du.
<http://www.ove.es/m/alicarta/audioak/den-noticias-tarde/muerte-dua-negarse-vivir-sin-recuerdos/4943724/>
2. Irratia, urtarrilaren 26a. Radio Euskadin, LORi buruzko “Parlamentua uhinetan” programa. Concha Castells Carrillok hartu du parte.
<https://www.eitb.tv/es/radio/radio-euskadi/parlamento-en-la-ondas/5912752/6155320/parlamento-ondas-euskadi-2018-2019-26-01-2019/>
3. Irratia, otsailaren 1a. Euskadi Irratian, “Mezularia” programa, Maribel Tellaetxeren kasuari buruzkoa. David Lorente (Maribelen semea) eta Julen Goñi aritu dira.
<https://www.eitb.eus/eu/irratia/euskadi-irratia/programak/mezularia/osoa/6171208/sufrimendua-luzatzea-legea-aplikatzea-da-ez-zentzuzkoa/>
<https://www.eitb.tv/eu/irratia/euskadi-irratia/mezularia/5834392/6171282/mensajaria-2019-02-01/>
4. Prentsa, otsailaren 2a. El Correon, Maribel Tellaetxeren kasua dela-eta eutanasiaren alde Portugaleteko Udalak egindako adierazpen ofizialari buruzko artikulua. Concha Castells Carrillok hartu du parte.
<https://www.elcorreo.com/bizkaia/madre-dijo-espereis-20190202211057-nt.html>
5. Irratia, otsailaren 12a. Onda Cero, “Álava en la onda” programa, Change.org elkarteak antolatuta, eutanasia despenalizatzeko ia 300.000 sinadura biltzeaz. Maribel G. del Valle Iralak hartu du parte.
https://www.ondacero.es/emisoras/pais-vasco/audios-podcast/alava-en-la-onda/alava-en-la-onda-12022019_201902125c62ca380cf2a98eca51a473.html
6. Irratia, otsailaren 22a. 97Irratia (Bilbo), “Las Feútxas” saioa, “Denok dugu duintasunez hiltzeko eskubidea” gaiari buruzkoa. Adela Olascoaga Arratek hartu du parte.
<https://97irratia.info/es/2019/02/22/todos-tenemos-eskuina-morir-duin/>

7. Prentsa, martxoaren 12a. Argia aldizkaria. Concha Castells Carrillori elkarrizketa DMDri eta heriotza duinari buruz, Maribel Tellaetxeren kasua dela-eta.
https://www.argia.eus/albistea/concha-castells-zuria-da-heriotza_buruz-hitz-egitea-du-denok-hilko-garelako
8. Irratia, martxoaren 20a. Elkarrizketa Onda Ceron Cristina Valverderi, martxoaren 21eko hitzaldiaren inguruan, DMD Navarra Socorro Lizarraga mediku eta bazkidearen eskutik.
9. Telebista, martxoaren 23a. ETB2, “360º Punto de vista” programa, “Eutanasia: tú decides” izeneko. Concha Castells Carrillok hartu du parte.
<https://www.eitb.tv/es/video/360-puntu-de-vista/6342/157861/la-eutanasia>
10. Prentsa, martxoaren 28a. Berria, “Eutanasia: maitasun aldarria” artikulua, DMD-DHE Gipuzkoako bazkide Felipe Eizagirrek idatzia.
https://www.berria.eus/paperekoa/1876/014/001/2019-03-28/eutanasia_maitasun_aldarria.htm
11. Irratia, apirilaren 5a. Elkarrizketa Onda Ceron Julen Goñiri, Ángel Hernándezen atxilotetari buruz, María José emazteari hiltzen laguntzeagatik.
12. Irratia, apirilaren 8a. Onda Vascon, “Euskadi Hoy Magazine” programa. Concha Castells Carrillori elkarrizketa, “Suizidio lagundua: 500.000 pertsonak baino gehiagok eskatzen diote Fiskaltzari Angel Hernándezen aurka kargurik ez aurkezteko”.
<https://www.ondavasca.com/#/audioak/suizidio-asistido-mas-de-500-000-000-personas-petan-a-la-fiscalia-que-no-presente-contros-angel-hernandez>
13. Telebista, ekainaren 23a. ETB2, “360º Punto de vista” programa, “La buena muerte” gaiari buruzkoa. Concha Castells Carrillok hartu du parte.
<https://www.eitb.tv/es/video/360/5937/159802/la-buena-muerte--eutanasia/>
14. Irratian, irailaren 27an. Cadena Ser-en, Maribel Tellaetxeren kasuari buruzko “Hoy por hoy Bilbao” programa. Danel eta Txema Lorente (Maribelen semea eta senarra, hurrenez hurren) eta Concha Castells Carrillo aritu dira.
https://cadenaser.com/emisora/2019/09/27/radio_bilbao/1569582371_147367.html
15. Prentsa, azaroaren 1a. Noticias de Gipuzkoan. “Heriotzari ekitean, errukiberagoak gara animaliekin pertsonekin baino” izenburua duen artikulua elkarrizketatu du Marta Barandiaran Forcadak.
<https://www.noticiasdegipuzkoa.eus/actualidad/sociedad/2019/11/03/abordar-muerte-compasivos-animales-personas/1000333.html>
16. Irratia, abenduaren 9a. Onda Ceron, “Más de uno, Álava” programa. Cristina Valverderi egindako elkarrizketa, eutanasiari buruz Kongresuan aurkeztutako lege-proposamenei buruz Gotzainen Konferentziak egindako adierazpenen inguruan eta hurrengo legegintzaldian lege hori legezztatzea onartzeko aukeraren inguruan.
https://www.ondacero.es/emisoras/pais-vasco/audios-podcast/alava-mas-de-uno/mas-de-uno-alava-09122019_2012095dee4bb10cf2460ec8a5cea7.html (40. minututik aurrera).

Gainera, Heriotza Duinaren Nazioarteko Egunaren aurreko egunetan, azaroaren 9an, Donostian, DMD-DHE Gipuzkoako bazkideek (Iñaki Olaizola eta Marta Barandiaran) hainbat elkarrizketa egin zituzten prentsan eta irratian.

2.2.5 Informazioaren banaketa.

- Gure ekitaldi gehienetan banatu dira DMD-DHE Euskadiko informazio-diptikoak eta Eusko Jaurlaritzak argitaratutako Aurretiazko Borondateen Dokumentuari buruzko informazio-diptikoak.
- Gure ekitaldi asko kale-mailan iragarri dira, bazkide boluntarioek antolatutako informazio-kartelen bidez, egiten ziren herriko hainbat tokitan eta inguruko herrietan.
- Gasteizen, DMD aldizkariaren zenbaki berri bakoitzaren aleak banatu dira gizarte-etxeetako liburutegien artean.

2.3 Elkartegintza.

2.3.1 Batzordearen bilerak, batzarrak eta lan bilerak maila autonomikoan eta federalean.

- Urtarrilaren 26a. DMD-DHE Euskadiko Zuzendaritza Batzordearen bilera (Vitoria-Gasteiz).
- Maiatzaren 18a. DMD-DHE Euskadiko bazkideen ohiko batzarra (Barrenkale elkartearen lokala, Vitoria-Gasteiz).
- Ekainaren 15a. AFDMDko bazkideen ohiko batzarrean parte hartzea (DMDren egoitza, Puerta del Solen). Cristina Valverde (Araba) eta Rafael Sal (Bilbo) joan dira.
- Ekainaren 27a. Lan-taldearen bilera Euskadin. Mario Unamuno eta Cristina Valverde joan dira.'
- Urriaren 25etik 27ra. Madrilen "DMD Topaketak" egitea, AFDMDk antolatuta, erkidegoetako eta tokiko talde guztien arteko topaketarako eta eztabaidarako jardunaldi gisa. Concha Castells, Rafael Sal eta Cristina Valverde izan dira.'

2.3.2 Lurralde taldeetako bazkideen bilerak.

Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako lurralde-taldeak aldiari-aldiari biltzen dira taldearen antolakuntza-alderdiak aztertzeko, jarduerak planifikatzeko, batzordean eta federalean landutako gaien berri emateko, gaurkotasuneko gaiak buruz eztabaidatzeko. Horrez gain, kasu batzuetan, sakonago ezagutu nahi diren gai interesgarriak buruzko txostenak egiten dituzte bazkideek.

Bilera horiek jendearentzat ere irekita daude (argitaratzen da data eta tokia). Bazkide ez diren pertsonak etortzen diren kasuetan, beren zalantzak eta kezak argitzen ditu, eta DMD-DHE zer den eta haren filosofia eta helburuak azaltzen ditu.

- DMD-DHE Araba hilaren azken asteazkenean biltzen da, 19:30ean, Gasteizko Barrenkale Elkartean (Aiztogile kalea, 61-behea, sarrera Santa Ana kantoitik).
- DMD-DHE Bizkaia hilaren azken asteazkenean biltzen da, 18:00etan, Araba kaleko 6an, Bilboko erdisotoan.
- DMD-DHE Gipuzkoa hilaren bigarren ostegunean biltzen da, 19:00etan, Donostiako Idiakez kaleko 6an.

2.3.3 Arreta pertsonalizatua.

2019an areagotu da informazioaren eskea: ABDA egiteko eta erregistratzeko informazioa, DMD-DHE Euskadi Elkarteari berari buruzkoa eta egoera pertsonalei buruzko aholkularitza

Internet bidezko kontsultak aurreko urtekoen antzekoak izan dira.

2.3.4 Bestelako jarduerak.

- Maiatzean eguneratu ziren estatutuak Eusko Jaurlaritzako Elkarteen Erregistroan, 2018ko maiatzaren 5eko Batzordean adostutako aldaketekin.
Une horretan estatutuak gaztelaniaz bakarrik zeuden. Euskarara itzultzeko prozesuari ekitea erabaki da, elkarteko dokumentu garrantzitsu guztiekin batera.
- Urrian, maiatzaren 18ko Batzar Arruntean erabakitako Zuzendaritza Batzordearen osaera eguneratu zen Eusko Jaurlaritzako Elkarteen Erregistroan.
- Azaroan, DMD-DHE Euskadiri dagokion Aurretiazko Borondateen Dokumentua (ABD) sustatzeko diptikoa prestatzen hasi ginen. Orain arte, ekitaldi publikoetan, Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak argitaratutako diptikoa ematen genuen (harremanetarako datuak eguneratu gabe).
- Gaur egun kontraturiko itzultzaile profesionalak (Mari Karmen) adierazi du, arrazoi pertsonalengatik, ezin dituela itzulpen guztiak bere gain hartu. Mario Unamuno bazkideak (itzultzaile profesionala) bere burua eskaini du Elkarteari inolako kosturik gabe dokumentuak eta jakinarazpenak euskaratzeko, Mari Karmenekin koordinatuta, behar duenean.

3 2019ko txosten ekonomikoa.

2018ko maiatzaren 5eko Batzar Nagusian erabaki zen DMD-DHE Euskadiren kudeaketa ekonomikoa AFDMDk proposatutako Kutxa Komunaren ereduaren sartzea.

Eredu horretan, DMD-DHE Euskadiren diru-sarrera eta gastu guztiak AFDMDren Bulego Teknikoak kudeatzen ditu, eta kontu komun federalean eragiten dute, gainerako talde autonomikoenekin integratuta. Hala, talde autonomikoen kudeaketa administratiboko lanak sinplifikatu egiten dira, eta indarrak elkarrearen helburuetan jartzen dira.

2019. urtea izan da Kutxa Komunaren ereduaren arabera lan egin den lehena.

Era berean, DMD-DHE Euskadik bere kontu propioaren titularra izaten jarraitzen du (Laboral Kutxa), non, aurreko urteetan, elkarrekin Euskadin izandako jardueraren diru-sarrerak eta gastuak egiten baitziren. 2019tik aurrera kontu horrek ez du ia jarduerarik, diru-sarrera gehienak eta gastu guztiak Federalen kontu komunean egiten baitira. Gaur egun, DMD-DHE Euskadi kontuak helbideratuta ez dauden kuota gutxi batzuen sarrera baino ez du jasotzen, eta bazkide batzuek nahiago dute bertan zuzenean egin (transferentzia bidez edo leihatilan ordainduta).

Kutxa Komunaren ereduaren ondorioz, DMD-DHE Euskadiren kontabilitatean berariaz jaso behar da AFDMDk funtzionatzeko behar dituen gastu komunak zatia (profesionalen soldatak, webaren mantentzea, aldizkaria, etab.). Aurreko urteetan ere bazeuden gastu horiek, baina ez ziren zuzenean ageri kontabilitate autonomikoan.

3.1 2019ko kontabilitate balantzea.

DMD-DHE Euskadiren titulartasuneko kontuaren balantzea hau izan da:

2018/12/31ko SALDOA	1.653,73 €
2019ko DIRU-SARRERAK	1.171,00 €
2019ko GASTUAK	- 40 €
<hr/>	
2019/12/31ko SALDOA	2.784,73 €

Lehen esan bezala, helbideratu gabeko kuotek (helbideratuta daudenek Federalak kobratzen dituzte) eta dohaintza batzuek sortzen dituzte diru-sarrerak. Gastuak kontuaren mantentze-batzordeari bakarrik dagozkie.

Bestalde, taula honetan DMD-DHE Euskadik 2019an izan duen jardueraren balantze ekonomikoa jaso da (DMD-DHE Euskadiren kontu propioaren balantzea barne). Puntu hauek nabarmendu behar dira:

- Sarreren zatirik garrantzitsuen bazkideen kuotei dagokie. 2019ko batez besteko kuota 50,75 €ingurukoa izan dela kalkulatu da (gutxieneko kuota 42 €-koa da).
- Dohaintzak barne, 2019ko diru-sarrera %8 hazi da 2018koarekin alderatuta.
- Gastuen atalean aparteko gastua egin da: 2019ko Heriotza Duinaren Eguneko ekitaldiak prestatzeko erabili zen ordenagailua erostea.
- DMD-DHE Euskadiren jarduerari soilik egotz dakiokeen gastua (hau da, AFDMDren jardura komunaren zatia kontuan hartu gabe) 7.298,70€ izan da (2018koa baino %13 inguru handiagoa).
- Balantzeak 77,30 euroko defizita dakar.

DMD-DHE EUSKADI - 2019KO MEMORIA

	DIRU-SARRERAK (€)	GASTUAK (€)
DIRU-SARRERAK		
KUOTAK (Kutxa Komuna + DMD-DHE Euskadiren kontua)	19.388,00	
DOHAINZAK (Kutxa Komuna + DMD-DHE Euskadiren kontua)	747,50	
KUTXAKO SALDOA ¹ (2018/12/31)	1.653,73	
BANKU-GASTUAK		
MANTENTZE-GASTUAK (DMD-DHE Euskadiko kontua)		40,00
GASTU PROFESIONALAK		
AFDMD LAN-KONTRATUDUNAK		10.692,86
AHOLKULARITZA FISKALA		376,76
ZERBITZU INFORMATIKOAK		150,74
KANPOKO ZERBITZU PROFESIONALAK		
ITZULTZAILEA		385,84
MATERIAL KORPORATIBOAREN GASTUAK		
ALDIZKARIA (Euskadin banatzeko)		1.432,01
MATERIAL KORPORATIBOA (Euskadin banatzeko)		164,48
TRIPTIKOAK		329,12
ARABAKO ERREPROGRAFIA		327,91
GIPUZKOAKO ERREPROGRAFIA		28,00
ESPAZIO ETA HORNIDURA GASTUAK		
OSALDEKO LOKALA		200,00
DMD-DHE EUSKADIREN ARRETARAKO TELEFONOA		667,25
BULEGOAREN ALOKAIRUA (EGOITZA NAGUSIA)		196,11
ELEKTRIZITATEA (EGOITZA NAGUSIA)		54,24
TELEFONIA (EGOITZA NAGUSIA)		57,61
RENTING ERREPROGRAFIAKO TALDEA (EGOITZA NAGUSIA)		170,52
BULEGOKO MATERIALEN GASTUAK		
MATERIALA BIDALTZEA ARABA		33,90
BIZKAIKO MATERIALA BIDALTZEA		14,50
KP EROSTEA		479,53
MATERIALA (BULEGO FEDERALA)		272,50
DMD-DHE EUSKADIKO EKINTZEN GASTUAK		
HERIOTZA DUINAREN EGUNEKO EKITALDIAK (azaroaren 9a)		2.636,75
VITAL FUNDAZIOAREN ARETOA. ARABA (martxoaren 21-maiatzaren 8)		60,00
ERIZAINZTA ESKOLAKO EKITALDIA. BIZKAIA (otsailak 27)		13,89
GASTEIZKO EKITALDIA. DONOSTIA. GASTEIZ (ekainak 27)		34,28
SORALUZKO EKITALDIA. GIPUZKOA (azaroaren 27a)		48,66
KARTELAK ZABALTZEA ARABAN		57,00
KUARTANGO EKITALDIA. ARABA (abenduarien 2a)		17,82
URIARTE EKITALDIA. ARABA (azaroaren 29a)		18,30
BATZARRAK		
DMD JARDUNALDIAK (urriak 25-27)		480,53
EUSKADIKO BATZORDEA (urtarrilaren 26a)		37,65
EUSKADIKO BATZAR NAGUSIA (maiatzaren 18a)		152,79
BATZORDE FEDERALA (ekainaren 15a)		274,98

GUZTIRA 21.789,23 21.866,53

Koloreen interpretazioa:

- BELTZA** DMD-DHE Euskadiren jardura eskusiboak eragindako gastuak.
- BERDEA** AFDMDren jardura komunak eragindako gastuak (horien zati bat alde aurretik DMD Madrili esleitzen zaijo eskusiboki).
- GORRIA** AFDMDren jardura komunak eragindako gainerako gastuak.

¹ DMD-DHE Euskadiren kontu propioaren saldoa 2019ko diru-sarrera bat izan gabe, Kutxa Komunaren ereduaren ikuspegitik kutxa horri gehitu beharreko aktibotzat hartu da, erudia aplikatu den lehen urtea baita. 2018/12/31ko saldoa hartu da, 2019an kontu horretan izandako diru-sarrerak eta gastuak kontabilizatu baitira.

3.2 2020rako aurrekontua.

Aurrekontu hau 2020ko ekainean egin zen, bazkideen bilakaera eta ordura arte egindako gastuak zehatz-mehatz ezagutu gabe, baina 2020ko martxoan hasitako Covid-19 pandemiaren ondorioak kontuan hartuta.

Pandemiaren ondorioz gizartearen eremu guztietan eta, bereziki, elkartearen hedapen-jardueretan jarduera txikiagoa izatea espero zen.

Diru-sarrerei dagokienez, bazkideen hazkundera txikiagoa izan dela kalkulatu da (% 2 - % 3), 2019koa baino (% 12), eta ez dela dohaintzarik izango.

Gastuen atalean:

- AFDMDren jarduera komunak eragindako gastuak diru-sarrerekin zerikusia dutela jotzen da, 2019. ekitaldian izandako proportzio berean (% 70).
- Zabalkunde, erreprografia eta bidaia jardueren gastuak % 30 murriztu dira 2019. urtearekin alderatuta, jarduera txikiagoa delako.
- Gainerako gastuak (finkoak) 2019koak bezalakoak izango direla jo da, edo KPI txiki bat (% 0,5) gehituta.

	DIRU-SARRERAK (€)	GASTUAK (€)
DIRU-SARRERAK		
KUOTAK (Kutxa Komuna + DMD-DHE Euskadiren kontua)	21.010,00	
DOHAINZAK (Kutxa Komuna + DMD-DHE Euskadiren kontua)	0,00	
JASANARAZITAKO GASTU KOMUNAK		14.700,00
DMD-DHE EUSKADI-REN GASTU ESKLUSIBOAK		
BANKU-GASTUAK		40,00
MANTENTZE BATZORDEA (DMD-DHE Euskadiko kontua)		
GASTU PROFESIONALAK		772,00
EUSKARA-ITZULTZAILEA		
ESPAZIO ETA HORNIDURA GASTUAK		1.870,00
OSALDEKO LOKALA		
DMD-DHE EUSKADIREN ARRETARAKO TELEFONOA		
BULEGOKO MATERIALEN GASTUAK		520,00
TRIPTIKOAK ETA ERREPROGRAFIA		
DMD-DHE Euskadi MATERIALA		
DMD-DHE EUSKADIKO EKINTZEN GASTUAK		2.825,00
HERIOTZA DUINAREN EGUNEKO EKITALDIAK (azaroaren 7a)		
BESTE EKINTZA BATZUK		
BATZARRAK		665,00
BATZARRETARA JOATEA		
GUZTIRA	21.010,00	21.392,00

3.3 Ekipamenduaren eta materialaren inbentarioa.

2019/12/31n, Elkartearen ekipamenduaren eta materialaren inbentarioa hau izan zen:

1. AHTEC 2009 ordenagailua. Arabako taldeak erabiltzen. Kristinaren ardurapean.
2. HP STREAM 11-ROONS ordenagailua (2016/11/17an erositako; 228,65€) eta SPECTRUM zorroa (19,95 €). Bizkaiko taldeak erabiliak. Bilboko egoitzan gordeta.
3. UTLTRA 3.0 32GB flash memoria (8,90€), HP ordenagailuaren sistema berreskuratzeko. Bilboko egoitzan gordeta. Bizkaiko Taldea.
4. Logitech m100 sagua (2017/03/22an erositako; 13,99€). Bizkaiko taldeak erabilia. Bilboko egoitzan gordeta.
5. Toshiba Satellite Pro R50-E-13X Intel Core i3-7020U/8 GB/256 GB ordenagailu eramangarria. Gipuzkoako taldeak erabilia.
6. Hiru telefono mugikor, lurralde-taldeak erabiltzeko (bat talde bakoitzeko). Bizkaia-eremuko telefono mugikorra DMD-DHE Euskadi arretarako telefono gisa ere erabiltzen da.
7. Armairua, melanina zuriz egina, 45 cm zabal, 42 cm sakon, 78 cm garai, barruko apala eta giltzazko atea (147,62 €). Bilboko egoitzan gordeta. Bizkaiko taldearen arduraduna.

#LIBRES
HASTA EL
FINAL

dmddhe
DERECHO A MORIR DIGNAMENTE
DUINTASUNEZ HILTZEKO ESKUBIDEA
E U S K A D I

✉ C/ Araba, 6 semisótano, 48014, Bilbao

☎ 635 738 131

@ dmdeuskadi@derechoamorir.org

🌐 www.derechoamorir.org

🌐 www.derechoamorir.org/dmd-euskadi